

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Національна академія педагогічних наук України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавська міська рада
Мала академія наук України
Аріельський Університет, Аріель, Ізраїль
Краківський педагогічний університет імені Комісії національної освіти, Польща
Краківська Академія імені Анджея Фрича Моджевського, Польща
Середня школа «Сент-Ендрю», Канада
Національний коледж шкільних керівників, Великобританія
Університет Яна Кохановського в Кельцах філія в м. Пьотрков Трибунальський

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

МАТЕРІАЛИ

***Міжнародної науково-практичної конференції
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИРОДНИЧИХ
ДИСЦИПЛІН У СЕРЕДНІЙ ТА ВИЩІЙ ШКОЛІ
(XXIX КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ),
присвяченої розробкам моделей підготовки майбутнього вчителя
до педагогічної діяльності в Новій українській школі***

26-27 травня 2022 року

м. Полтава

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Гриньова Марина Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Гура Олексій Анатолійович** – кандидат історичних наук, доцент, перший проректор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Фазан Василь Васильович** – доктор педагогічних наук, доктор теологічних наук, професор, проректор із наукової роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Гомля Людмила Миколаївна** – кандидат біологічних наук, доцент, голова ради з організації виховної діяльності Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Новописьменний Сергій Анатолійович** – кандидат педагогічних наук, доцент, декан природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Ежи Малец** – професор, ректор Краковської Академії імені Анджея Фріча Моджевського, Краков, Польща; **Пінхасов Альберт** – ректор Аріельського Університету, Ізраїль; **Raichlin Yosef** – професор, Laboratory of Polymers, Аріельський Університет, Ізраїль; **Гриньов Роман Станіславович** – доктор фізико-математичних наук, факультет фізики Аріельського університету, Ізраїль; **Жданова-Неділько Олена Григорівна** – доктор педагогічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Шиян Надія Іванівна** – доктор педагогічних наук, професор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Пилипенко Сергій Володимирович** – доктор біологічних наук, професор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Дяченко-Богун Марина Миколаївна** – доктор педагогічних наук, професор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Бабенко Ірина Василівна** – кандидат педагогічних наук, ст. викладач Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Кононець Наталія Василівна – доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та суспільних наук Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Момот Олена Олегівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теоретико-методичних основ викладання спортивних дисциплін Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

М 34 Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «**Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі**» (XXIX КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ), присвяченої розробкам моделей підготовки майбутнього вчителя до педагогічної діяльності в Новій українській школі (м. Полтава, 26-27 травня 2022 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава : Астроя, 2022. – 279 с.

Збірник містить матеріали, присвячені сучасним проблемам методики навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі. Для наукових працівників, викладачів, студентів, магістрантів закладів вищої освіти, учителів.

УДК 373.5.016:5+378.016:5](062)

Друкується за рішенням вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (протокол №13 від 30.05.2022 року)

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

Комп'ютерне забезпечення: Бабенко І. В., Масовець Д.Б., Хілінська Т.В.

© ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2022
© Автори, заг. ред. М.В. Гриньової, 2022
© Астроя, 2022

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Комунікаційна ефективність Web-технологій у маркетингу науково-освітніх послуг. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2012. №1. С.69–78.
2. Мазур В. С. PR технології – ефективний інструмент сучасного управління: монографія. ТНЕУ, 2017. 18 с.
3. Подольний В. Особливості просування освітніх послуг. *Вісник КНУТД*, 2013. 201 с.
4. Телетов О. С., Провозін О. С. Рекламна діяльність вищого навчального закладу. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2011. №2. .53–64.

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ
В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ**

Корчан Н. О., Підлужна С. А., Свінцицька Н. Л., Каценко А. Л.
(Полтава, Україна)

Якщо хтось каже «Тепер війна, і не слід відволікатися на якісь «цивільні справи», бо мовляв «усе для фронту і все для перемоги», то це означає, що його вже у цій війні переможено.

Юрій Андрухович

Війна – як усяка погранична ситуація, як усяке екзистенційне випробування – містить у собі все. Тому все на часі. Будь-які рефлексії з приводу себе самих. Які ми? Як ми змінюємось і чому? Я хочу сказати, що на світ і буття слід дивитися максимально широко. Якщо хтось каже «Тепер війна, і не слід відволікатися на якісь «цивільні справи», бо мовляв «усе для фронту і все для перемоги», то це означає, що його вже у цій війні переможено. Саме ця думка, ці слова відомого українського письменника, перекладача, революціонера, громадського діяча, кандидата філософських наук Юрія Ігоровича Андруховича, який усе своє свідоме життя має виражену громадянську позицію, підтримуючи європейську інтеграцію України, повинні стимулювати кожного громадянина нашої країни у тяжкі часи війни до сумлінного виконання своїх професійних обов'язків.

Професіоналізм викладача вищого навчального закладу виявляється в умінні на основі аналізу педагогічних ситуацій бачити і формулювати педагогічні завдання та знаходити оптимальні способи їх розв'язання. Одним із таких завдань є створення оптимальних умов навчання, особливо для студентів першокурсників, метою якого постає питання полегшення процесу адаптації до навчання та нового статусу студента, зокрема. Свою педагогічну діяльність викладач вищої школи здійснює у навчальній, методичній, дослідницькій та виховній роботі. І саме удосконалення і творчій підхід до виконання цих видів

діяльності, викладачем, допоможе студенту адаптуватися до нової форми навчання без шкоди для себе і основне для свого здоров'я [2].

На долю першокурсників, які прийшли на навчання до Полтавського державного медичного університету у 2021 році, випали тяжкі випробування, які дуже сильно вплинули на процеси адаптації до навчання. Спочатку дистанційне навчання у зв'язку із пандемією коронавірусної хвороби 2019, а зараз з 24 лютого 2022 року через повномасштабну війну в Україні. Психологічна адаптація студентів-першокурсників до навчального процесу у ВУЗІ включає цілий ряд аспектів, за якими стоять різні зони труднощів, з якими доводиться стикатися студентам на початковому етапі навчання у вузі [2], а тепер у реаліях війни психологічної адаптації потребує і професорсько-викладацький склад.

Розумова праця супроводжується нервово-емоційним напруженням, при якому збільшуються енерговитрати і кровообіг мозку, виникає перерозподіл мозкового кровотоку в сторону його підвищення на 50% у лобових частках, підвищується амплітуда і частота біопотенціалів. Паралельно зростає робота серця, артеріальний тиск, глибина дихання, змінюється м'язовий тонус. Саме у цей період в організмі включаються, так звані, захисні механізми. їх описав у своєму третьому положенні концепції стресу Ганс Сельє [2].

Більшість здобувачів освіти Полтавського державного медичного університету проживають не у Полтавській області, а мешкають у всіх регіонах країни, тому кожна родину у тій чи іншій мірі торкнулися жахливі події, які відбувалися на Сході України, протягом останніх років, а тепер і завдяки війні сьогодні. Ці конфлікти спричинили низку важких ситуацій, які для різних верств населення стали стресовими, кризовими, травмівними. Особливих випробувань зазнають мирні жителі, що перебувають у зоні конфлікту, вимушені переселенці, родини загиблих; військовослужбовці – як ті, хто бере участь у бойових діях, так і демобілізовані, та їхні сім'ї; волонтери і всі, хто працює з потерпілими. Цим людям важко адаптуватися до нових складних обставин, нелегко і в повсякденному житті. У них може погіршуватися і фізичне, і психічне здоров'я, загострюватися наявні проблеми та з'являтися нові [1].

На кафедрі анатомії починається життя кожного майбутнього медика. На першому курсі медичного вишу в першому семестрі анатомія людини – єдина медична дисципліна, де студенти починають вивчати послідовно й реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти досконало всі тонкощі будови людського тіла, але не тільки здобувають фундаментальні знання, а й долучаються до медицини в цілому, засвоюють правила дисципліни в медичних установах, форму одягу, поведінки тощо. Особливості викладання анатомії людини в сучасних умовах обумовлені, перш за все, високими вимогами до рівня анатомічних знань майбутніх лікарів як фундаменту професійної й світоглядної підготовки [1].

Отже в таких екстремальних умовах війни потрібно удосконалювати уже існуючі або розробляти нові методи та методики проведення навчального процесу. З погляду реабілітаційної психології, це галузь психологічної науки, в межах якої розробляється, впроваджується й організовується системний підхід до психологічної реабілітації людини, що зазнала травмівного впливу, для стабілізації або відновлення її психічного здоров'я, психологічного благополуччя та створення умов для гармонізації психічного психологічного, духовного та соціального розвитку ситуацію в Україні зараз виправдано можна назвати екстремальною. Для окремих груп українців ця ситуація є гіперекстремальною, адже внутрішні навантаження, які вона викликає, часто перевищують людські можливості, руйнують звичну поведінку, можуть спричинити небезпечні наслідки [5].

У випадку травмівних подій людина «зустрічається з фізичною смертю», такі події можуть загрожувати життю чи фізичній цілісності людини: поранення, контузії, фізичне травмування; важкі медичні процедури; загибель чи смерть близьких людей, побратимів, мирного населення; картини смерті, поранень і людських страждань; суїциди і вбивства. Такі події з великою ймовірністю призведуть до психічної травми [4].

Професіоналізм викладача вищого навчального закладу виявляється в умінні на основі аналізу педагогічних ситуацій бачити і формулювати педагогічні завдання та знаходити оптимальні способи їх розв'язання. Особливе місце в опануванні навичок професійної готовності належить фундаментальній науковій медико-біологічній дисципліні «Анатоміялюдини».

Впровадження дистанційного навчання може застосовуватися в умовах, коли можливості фізичного відвідування закладів освіти здобувачами обмежені або відсутні, традиційні інструменти семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти не можуть бути застосовані з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) [3].

Дистанційне навчання це єдиний спосіб і можливість продовжувати навчально-виховний процес у екстремальних умовах війни. Під час дистанційна освіта має ряд характерних рис завдяки яким є можливість знайти індивідуальний підхід до кожного здобувача освіти. До таких рис належать гнучкість, яка дає можливість не відвідувати регулярно заняття, а навчатися у зручній для себе час та у зручному місці, паралельність, велика аудиторія, економічність, технологічність – використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню людини у світовий інформаційний простір.

Дистанційні технології навчання передбачають здійснення взаємодії між учасниками освітнього процесу як асинхронно, так і синхронно в часі. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та інші), відеоконференції (MS Teams, ZOOM, Google Meet, Skype та інші), форуми, чати тощо. Успішні програми дистанційного навчання базуються на послідовних і комплексних зусиллях студентів, викладачів, координаторів, допоміжного персоналу й адміністрації [3].

Список використаних джерел:

1. Застосування сучасних засобів навчання на кафедрі анатомії людини / О. О. Шерстюк, С. А. Підлужна, Н. Л. Свінцицька [та ін.] // Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 25 березня 2021 р. Полтава, 2021. С. 294–296.
2. Корчан Н. О. Роль викладача у профілактиці втоми студентів першокурсників під час адаптації до навчання // Технології здоров'язбережування в сучасних закладах освіти України: проблеми та перспективи : Мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф. (жовтень, 2019). Полтава. С. 57–61.
3. Організація дистанційного навчання з дисципліни «Анатомія людини» / Н. Л. Свінцицька, Н. О. Корчан, В. Г. Гринь [та ін.] // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXVIII КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) (м. Полтава, 27-28 травня 2021 р.) / за заг. ред. проф. М. В. Гриньової. Полтава : Астроя, 2021. – С. 276–278.
4. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. Київ, 2018. 208 с.
5. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 2. Київ, 2018. 240 с.

АКТИВІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Крачан Т. М., Роговик Л. Й.
(Кам'янець-Подільський, Україна)

Одним із важливих завдань сучасного педагога і дослідника є безперервність наукового та методичного пізнання, постійне удосконалення власних вмінь та навиків і імплементація їх у навчальний процес відповідно до вимог часу. Тенденцією сьогодення можна вважати зміщення векторів в освіті до збільшення практичної та зменшення теоретичної складової підготовки фахівця. Крім того,

З М І С Т

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ Гриньова М. В., Величко Р. М.	3
СТАН ТА НАПРЯМКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАКУЛЬТЕТУ ПРИ ФОРС-МАЖОРНИХ ОБСТАВИНАХ Новописьмений С.А.	5
FENOMEN NAPIĘĆ WERTYKALNYCH Z VERSUS W UJĘCIU SLOTERDIJKA Вітковський Л.	7
ЗНАЧЕННЯ КУРСУ ХІМІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ В НАФТОГАЗОВІЙ ГАЛУЗІ Андрушкевич В.О.	10
ІННОВАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМ НУШ ДЛЯ 5-9 КЛАСІВ З ПРИРОДНИЧИХ НАУК Баранник Н.В.	12
ПОЗИЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОМУНІКАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ Барбінова А.В.	14
РОЛЬ ПРОГРЕСИВНОЇ ГРОМАДСЬКОСТІ У РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ГУВЕРНЕРСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ (II ПОЛ. XIX – ПОЧ. XX СТ.) Бардінов А.В., Бардінов О.В.	17
САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК ДІЙОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ З УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ Бардінова А.О.	22
МІСЦЕ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ ПРОЄКТУ Бідна Д.І.	24

ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА МОЛОДІ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ Білай Д.В.	26
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МОБІЛЬНОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО КОМПЛЕКСУ ОНІКО ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ Білаш С.М., Пирог-Заказнікова А.В., Білаш В.П.	28
РОЛЬ ПЕРСОНАЛУ НА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Большая О.В., Білик А.В.	32
УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНОЮ ВЗАЄМОДІЄЮ У КОЛЕКТИВІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УМОВАХ НУШ Білько М.С., Бабенко І.В.	34
АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ЕДЬЮТЕЙНМЕНТ» ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ШКІЛЬНОГО КУРСУ БІОЛОГІЯ Бова А.Ю.	36
ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА У ФУНКЦІОНУВАННІ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ Большая О.В.	38
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ДИДАКТИЧНО-ВИХОВУВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Бородай Е.М., Кононец Н.В.	40
ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС ЯК СИМВОЛ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ Буряк А.О.	43
РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ХУДОЖНИКА РОЗМАЛЮВАННЯ ПО ДЕРЕВУ ЗАСОБАМИ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ Буряк А.О., Бабенко І.В.	45
АСПЕКТИ ДІЛОВОГО СПІКЛУВАННЯ ПРОЄКТНИХ МЕНЕДЖЕРІВ Вахрушова О.Р.	47

ЛУЧНІ ФІТОЦЕНОЗИ ЯК ОБ'ЄКТ ВИВЧЕННЯ РОСЛИННОГО ПОКРИВУ В ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ ПОЛЬОВОЇ ПРАКТИКИ З БІОЛОГІЇ Гапон С.В., Жук М.В.	50
СУБТРОПІЧНІ РОСЛИНИ ЯК ОБ'ЄКТИ ВИВЧЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Гапон С.В., Красовський В.В., Черняк Т.В., Орловський О.В.	53
ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ РУДЕРАЛЬНИХ БУР'ЯНІВ ПІД ЧАС ПОЛЬОВОЇ ПРАКТИКИ З БІОЛОГІЇ Гапон С.В., Люзович С.В., Гапон В.В., Гапон Ю.В.	55
ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ З ХІМІЇ Горбань І.В.	58
МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я Грицай Н.Б., Осійчук І.І.	62
КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПДМУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Гришко Ю.М., Костенко В.О.	64
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ SMART-ПРИМІЩЕНЬ Гуляєва Д.С.	66
ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЯК ПРОВІДНА ІДЕЯ СУЧАСНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ Гусар В.В.	68
ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНИХ ВЗАЄМИН У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ Давидюк В. О., Бабенко І. В.	69
ЗМІШАНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДИДАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ Даниско О. В.	71

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ/СНІДУ СЕРЕД МОЛОДІ Денисовець Т.М.	75
ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИХ ДІЙ В НАПАДІ ТА ЗАХИСТІВ КІКБОКСЕРІВ Донець О.В., Ворончак М.Т., Книшевич В.С.	78
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ДО ВИВЧЕННЯ ХІМІЇ Дорошенко Є.В.	80
ФОРМИ КОРПОРАТИВНОГО НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ Дубровінська Т.В.	83
ОСНОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ОСОБИСТОСТІ Дяченко-Богун М.М.	85
СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ, ЕРГОТЕРАПЕВТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Жамардій В.О., Донченко В.І.	88
ГОТОВНІСТЬ ДО ДІАЛОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЯК ВАЖЛИВА ЯКІСТЬ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ Жданова-Неділько О.Г.	91
ПРОФЕСІЙНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Жукова М. Ю., Міщенко І. В., Шарлай Н. М.	93
РОЛЬ КУРАТОРА В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА АДАПТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПЕРШОМУ РОЦІ НАВЧАННЯ Зенченко Д.Д., Корчан Н.О., Устенко Р.Л.	96
МОТИВОВАНИЙ УЧИТЕЛЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В РУСЛІ АВАНГАРДУ СУСПІЛЬНИХ ЗМІН Льченко О.Ю.	99
ВПЛИВ ФАКТОРУ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ Калініченко І.Ю.	101

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ Квак О.В., Савченко В.І.	104
НОБЕЛІВСЬКІ ЛАУРЕАТИ З ФІЗІОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ, ЩО Є ВИХІДЦЯМИ З УКРАЇНИ Клепець О.В., Касапчук Я.А.	107
ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ-ЕКОЛОГА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Ковальчук А.Р.	109
ДІАГНОСТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ ЛЮДИНИ ЯК ПРЕДМЕТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Козіна І.А.	111
ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІВ Колесникова Н.І., Коритько І.В.	113
ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЇ Комісова Т.Є., Лепшеєва М.С.	116
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ» У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Кондель В.М.	119
РЕКЛАМА ТА PR-ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ Коритько А.С.	121
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ Корчан Н.О., Підлужна С.А., Свінцицька Н.Л., Каценко А.Л.	124
АКТИВІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН Крачан Т.М., Роговик Л.Й.	127
THE USE OF METHOD OF CLOUDY ACCOUNTS IS IN TEACHING OF CHEMICAL DISCIPLINES Kuznetsova T. Yu.	130

ВИКОРИСТАННЯ ОПОРНИХ СХЕМ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІМІЇ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ Куленко О.А.	133
МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙ НА ПІДПРИЄМСТВА СИЛКАТНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПІД ЧАС ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ХІМІЇ Куленко О.А.	137
УПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ОСНОВНОЇ ШКОЛИ Куленко Р.А., Куленко О.А.	140
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ» – ВАЖЛИВА ЛАНКА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я Легостаєва Т.В.	144
ЕЛЕМЕНТИ МАРКЕТИНГОВОЇ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У ВПРОВАДЖЕННІ ІННОВАЦІЙ Литовко Д.М.	147
ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЇ З МЕТОЮ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ Логойда І.М., Хілінська Т.В.	149
НАВЧАЛЬНІ ІГРИ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ Ляшик Я.О.	151
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ Максименко Н.Т.	154
ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМІВ МНЕМОТЕХНІКИ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ Мартинюк В.В.	155
ПРИРОДНИЧІ ДИСЦИПЛІНИ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ НУШ Марценюк Т.І., Щербань М.М.	158

ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ГАЗОВОГО КОНДЕНСАТУ ПОЛТАВСЬКОГО РЕГІОНУ Мельник В.Т., Ковальчук Ю.І., Шинкаренко В.І., Кузнецова Т.Ю.	159
УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Митнюк А.В., Бабенко І.В.	162
ПОЗАНАВЧАЛЬНА РОБОТА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ БІОЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ СТУДЕНТІВ Онiпко В.В., Пiнський О.О.	164
ПРОПЕДЕВТИЧНИЙ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВНИЙ ФАКУЛЬТАТИВ «ЮНІЙ ПЕДАГОГ» У ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННІ ШКОЛЯРІВ Пивовар Н.М.	166
ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ-РЕАБІЛІТОЛОГА ЯК ОДИН З НАПРЯМКІВ ДОПОМОГИ УЧНЯМ УКРАЇНИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС Пилипенко С.В., Палiвeць Р.І., Пилипенко В.В.	172
ОСОБЛИВОСТІ ТА РОЛЬ САМООСВІТИ ЗВО ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Пiдлужна С.А., Корчан Н.О., Федорченко І.Л., Литовка В.В.	174
МАТЕМАТИКА І ФІЗИКА – ВЗАЄМОПРОНИКНІ НАУКИ Пiтель І.М., Левiна І.В., Бондаренко Ю.О.	177
АДАПТАЦІЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК ДО УМОВ ТА ФОРМ ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Половинка Д.С.	180
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ Полянська В.П., Звягольська І.М., Дерев'янку Т.В., Федорченко В.І.	182
АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ Прокопенко А.В., Кофан І.М.	185

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ ЗА STEM-ТЕХНОЛОГІЄЮ Прусова М.О.	188
ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН Роговик Л.Й., Крачан Т.М.	190
ПОНЯТТЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ Сас Н.М.	192
КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ В КОЛЕДЖІ Сокіл А.А.	193
ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮДИНИ ПІД ВПЛИВОМ ПСИХІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ Соколенко В.М., Шарлай Н.М., Новописьменний С.А.	196
ПРОФЕСІЙНА САМООСВІТА ПЕДАГОГІВ-ПОЧАТКІВЦІВ У КОНТЕКСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ Соя А.А.	198
ВИКОРИСТАННЯ ПЕКТИНУ У МЕДИЦИНІ Стрижак Д.О.	201
СІМ'Я ЯК БАЗОВА ІНСТИТУЦІЯ ВИХОВАННЯ ДИТИНИ Тараненко І.В., Зайцева Ю.В.	202
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗНАТЬ УЧНІВ З ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ У СТАРШІЙ ШКОЛІ Тислюк К.Д.	204
КУРС «УПРАВЛІНСЬКА ІМІДЖОЛОГІЯ» В ПІДГОТОВЦІ МЕНЕДЖЕРА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Ткаченко А.В.	206
DETERMINATION OF THE CORRELATION BETWEEN PROCESSES OF TEACHING AND LEARNING Tkachuk Hanna Serhiivna	208
РОЛЬ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ Товстенко В.В., Пустовий В.Д., Пащенко В.О.	212

ДЕЯКІ СТУДЕНТСЬКІ ІННОВАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ Троян П.Д.	214
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОСВІТИ ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ Устенко Р.Л., Свінцицька Н.Л., Каценко А.Л.	216
ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ STEM-ОСВІТИ В ТРВЗ-ПЕДАГОГІКУ Харченко О.В.	219
ТРАДИЦІЙНІ НАОЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ТА ЕЛЕМЕНТИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ З ОСНОВАМИ ЕМБРІОЛОГІЇ» Харченко Л.П., Ликова І.О.	221
ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ В УКРАЇНІ Харченко О.В., Харченко Н.В.	223
ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ІНКЛЮЗИВНОГО КЛАСУ Хімінець В.Є.	225
ПРОЄКТ «ВІРТУАЛЬНИЙ STEAM-КАБІНЕТ ЯК ОСВІТНІЙ РЕСУРС» ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН Цимбалюк О.В.	227
РАРИТЕТНА ФЛОРА ЛУЧНИХ ФІТОЦЕНОЗІВ ЯК ОБ'ЄКТ ВИВЧЕННЯ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ БІОЛОГІЇ Челебій-Кравченко І.В.	230
ЗАСТОСУВАННЯ БІОІНДИКАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ШКІЛЬНОМУ ІНТЕГРОВАНОМУ КУРСІ «ПРИРОДНИЧІ НАУКИ» Черних В.О., Ханнанова О.Р., Іщенко В.І.	232
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ГІГІЄНА» НА ФАКУЛЬТЕТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПНПУ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА Шапаренко І.Є.	235
УПРАВЛІННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІМ ЗАКЛАДОМ ТИПУ ЛІЦЕЮ Шаравар М.Є.	237

СТВОРЕННЯ НАУКОВОЇ ШКОЛИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Федотенкова Н.М.	239
ДО ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ Шевченко О.М.	241
ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ З ХІМІЇ Шинкаренко В.І., Ковальчук Ю.І.	243
ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ХІМІЇ ШКОЛЯРІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ Шиян Н.І., Стрижак С.В., Криворучко А.В.	247
ЩОДО ПАРАДИГМИ ЕКОНОМІКИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ Школяр С.П., Бабенко І.В.	249
РЕАЛІЗАЦІЯ «НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З БІОЛОГІЇ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Шкура Т.В.	252
ІНТЕРАКТИВНІ ЕТНОГРАФІЧНІ ЗАХОДИ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ІНТЕРЕСУ ДІТЕЙ ДО ПРИРОДИ РІДНОГО КРАЮ Штепа К.А.	253
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ТЕОРІЇ ЕВОЛЮЦІЇ ДЛЯ МАЙБУТНІХ БІОЛОГІВ І ВЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ Юсипіва Т.І., Бородай Є.С.	255
ДОВІДКА ПРО АВТОРІВ	259